

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **E., s. r. o.**, H.K., IČO: X., zast. JUDr. M.H., advokát, K.K. proti žalovaným: **1/ M.K.**, nar. X., B.K., **2/ I.K.**, nar. X., C.K., zast. JUDr. J.S., advokát, I.P.K., **3/ G.K.**, nar. X., B.K., **4/ L.W.**, rod. M., nar. X., A.K., zast. opatrovníčkou JUDr. Z., pracovníčka Okresného súdu Košice II, **o zaplatenie 18 204,75 eur s prísl.**, vedenej na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 31 Cb 150/2001, o dovolaní žalovaného 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 24. februára 2011, č. k. 2 Cob 205/2010-218, takto

r o z h o d o l:

Dovolanie žalovaného 2/ **o d m i e t a.**

Žalovaný 2/ je povinný nahradiť žalobcovi trovy dovolacieho konania za právne zastúpenie v sume 413,48 eur na účet právneho zástupcu žalobcu do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia.

O d ô v o d n e n i e:

Okresný súd Košice I rozsudkom zo 14. júna 2010, č. k. 31 Cb 151/2001-178 uložil žalovaným v 1/ až 4/ rade povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 18 204,75 eur s 13,75% úrokom ročne zo sumy 18 204,75 eur od 01.07.2002 do zaplatenia, vyčíslený úrok k 30.06.2002 vo výške 4 881,18 eur a nahradiť žalobcovi trovy konania vo výške 2 568,55 eur, žalovanej v 3/ rade uložil povinnosť to všetko zaplatiť v pravidelných mesačných splátkach po 30 eur s tým, že prvá splátka bude splatná 15-ty deň po právoplatnosti rozsudku a nasledujúce splátky budú splatné vždy 15-ty deň toho-ktorého mesiaca pod hrozbou straty výhody splátok a žalovaným v 1/, 2/ a 4/ rade túto povinnosť uhradiť do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

V rozsahu splnenia povinnosti jedným zo žalovaných zaniká povinnosť ostatných žalovaných, pričom žalovaný v 1/ a 2/ rade sú povinní plniť spoločne a nerozdielne. V prevyšujúcej časti konanie zastavil. V odôvodnení uviedol, že právny predchodca žalobcu S., a. s., B.žiadal zaviazať žalovaných na zaplatenie sumy vo výške 548 436,40 Sk s 13,75% úrokom od 15.09.2000 do zaplatenia a nahradiť trovy konania z dôvodu, že žalovaní dlhujú žalobcovi žalovanú sumu z titulu uzavretej úverovej zmluvy.

Uznesením zo dňa 06.11.2007 súd pripustil zmenu návrhu na začatie konania.

Súd v rozhodnutí poukázal na ust. § 497, 501 ods. 1, 502 ods. 1, 504, 303, 306, 307, 308, 311, 324 ods. 1, 365, 369 a 502 Obchodného zákonníka (OZ).

Súd prvého stupňa mal za preukázané, že právny predchodca žalobcu a žalovaný v 1/ a 2/ rade ako dlžníci uzavreli dňa 23.08.1996 úverovú zmluvu č. 271417. Predmetom zmluvy bolo poskytnutie úveru pre žalovaných v 1/ a 2/ rade vo výške 650 000 Sk. V čl. V. bod 1 zmluvy vyplýva dohoda o výške úroku 14% ročne s odchýlkou 0,5% ročne. Z čl. II. bod 2 vyplýva dohoda o výške mesačných splátok 15 800 Sk. Z čl. II. bod 3 uvedenej zmluvy vyplýva, že právny predchodca žalobcu je oprávnený žiadať splatenie celého úveru, pred dohodnutou lehotou splatnosti naraz v prípade, ak je dlžník v omeškaní so splatením viac než dvoch splátok alebo jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace. Ďalej dlžník súhlasil, že pri splátkach nesplatených sa ročný úrok zvyšuje od počiatku omeškania o 3% nad určenú úrokovú sadzbu platnú k tomuto dňu.

Z uvedenej úverovej zmluvy vyplýva tiež, že žalovaný v 3/ a 4/ rade sa ručiteľským záväzkom zaviazali podľa ust. § 546 - 550 Obč. zák. a § 303 - 312 OZ, že pohľadávku uspokojia v plnej výške, ak ju neuspokojí dlžník - žalovaný 1/, a to vo forme aktívnej solidarity.

Keďže ručenie je upravené v Obchodnom zákonníku komplexne, súd použil ustanovenia o ručení uvedené v § 303 - 312 OZ. Súd mal za preukázané, že pohľadávka právneho predchodcu bola zabezpečená aj nehnuteľnosťami zapísanými na LV č. X, k. ú. Ť. a LV č. X, k. ú. K.-S..

Z aktuálneho stavu úveru k 02.10.2000 vyplýva, že k 14.09.2000 je dlžná suma vo výške 548 536,40 Sk. Z vyplatenia úveru v budúcnosti k 14.09.2000 vyplýva, že suma 548 536,40 Sk pozostáva z istiny 493 339 Sk, riadnych úrokov vo výške 44 699,10 Sk, úrokov z omeškania vo výške 10 398,30 Sk a poplatkov 100 Sk. Čas spracovania je k 14.09.2000. Z výpisu z transakcií na úvere ku dňu 14.09.2000 vyplýva jednak preukázanie poskytnutia sumy 650 000 Sk právnym predchodcom žalobcu, žalovaným a jednak úhrady splátok 7x po 15 800 Sk, dňa 22.10.1998 bezhotovostná splátka úveru vo výške 320 000 Sk,

1 800 Sk, 27.11.1998 bezhotovostná splátka úveru vo výške 5 000 Sk a dňa 2.3.1999 bezhotovostná splátka úveru vo výške 4 000 Sk. Z uvedeného výpisu nevyplývajú žiadne ďalšie platby zo strany dlžníkov ani zo strany ručiteľov.

Z podania právneho predchodcu žalobcu - odstúpenie od časti úverovej zmluvy - výzva na plnenie zo dňa 9.1.1998 vyplýva, že právny predchodca žalobcu odstupuje od časti úverovej zmluvy, a to z dôvodu neplnenia dohodnutých úverových podmienok v rámci zmluvného vzťahu zo strany žalovaného 2/. Dlžná čiastka ku dňu 9.1.1998 bola stanovená na sumu 688 976 Sk. Z fotokópie doručky vyplýva doručenie výzvy žalovanému 2/ dňa 13.1.1998 a p. P.H. dňa 13.1.1998. Z podania právneho predchodcu žalobcu - odstúpenie od časti úverovej zmluvy - výzva na plnenie zo dňa 20.11.1997 vyplýva odstúpenie od časti úverovej zmluvy zo strany právneho predchodcu žalobcu z dôvodu neplnenia dohodnutých úverových podmienok v rámci zmluvného vzťahu zo strany žalovanej 1/ a žalovaného 2/. Z fotokópie doručky vyplýva, že uvedená výzva bola doručená žalovanej 1/ dňa 25.11.1997. Z oznámenia právneho predchodcu žalobcu z 19.5.2000 vyplýva, že žalovanej 1/ bolo oznámené, že v dôsledku porušenia úverovej zmluvy došlo k realizácii záložného práva a odpredáva sa nehnuteľnosť - záhradkárska chata, v lokalite K.. Z doručky vyplýva doručenie uvedeného oznámenia žalovanej 1/ 24.05.2000.

Zo žalobnej upomienky zo dňa 11.3.1999, adresovanej žalovanej 1/, vyplýva upomienka na zaplatenie dlžných splátok a nedoplatok za mesiac február roku 1999, pričom celý zostatok úveru, ktorý činí 420 869,10 Sk, úroky a poplatky v zmysle platného sadzobníka právneho predchodcu si bude právny predchodca žalobcu vymáhať súdnou cestou za predpokladu, že nedôjde k uspokojeniu zo strany dlžníkov. Na vedomie uvedenú žalobnú podmienku dostala aj žalovaná 3/ a žalovaná 4/. Z fotokópie doručky žalovanej 1/ vyplýva doručenie uvedenej upomienky dňa 24.3.1999. Zo žalobnej upomienky zo dňa 11.3.1999, adresovanej žalovanému 2/ vyplýva upomienka na zaplatenie dlžných splátok a nedoplatok za mesiac február roku 1999, pričom celý zostatok úveru, ktorý činí 420 869,10 Sk, úroky a poplatky v zmysle platného sadzobníka, pričom celý zostatok úveru, ktorý činí 420 869,10 Sk, úroky a poplatky v zmysle platného sadzobníka právneho predchodcu si bude právny predchodca žalobcu vymáhať súdnou cestou za predpokladu, že nedôjde k uspokojeniu zo strany dlžníkov. Na vedomie uvedenú žalobnú podmienku dostala aj žalovaná 3/ a žalovaná 4/. Z fotokópie doručky žalovaného 2/ vyplýva doručenie uvedenej upomienky dňa 24.3.1999. Z upozornenia pre ručiteľov, adresovaného žalovanej 3/ a žalovanej 4/ vyplýva upozornenie, že v prípade, ak dlžná suma nebude zaplatená v stanovenej lehote, bude

právny predchodca žalobcu nútený pristúpiť k súdnemu vymáhaniu celého zostatku úveru, ktorý činí 420 869,10 Sk + úroky a poplatky.

Právny predchodca žalobcu oznámil žalovanej 1/, že po márnom uplynutí v stanovenej lehote na zaplatenie zmeškaných splátok, pristúpil k realizácii záložného práva a predal nehnuteľnosť nachádzajúcu sa na k. ú. Ľ., zapísanú na LV č. X., ktorá bola založená v prospech právneho predchodcu žalobcu. Predaj uvedenej nehnuteľnosti sa uskutočnil dňa 21.10.1998 a predajná suma 320 000 Sk, bez 1 800 Sk, sa zúčtovala ako mimoriadna splátka v prospech poskytnutého úveru, dňa 22.10.1998 sumou 1 800 Sk bol zaplatený poplatok za znalecký posudok. Z notárskej zápisnice NZ 484/2002 vyplýva, že došlo k postúpeniu pohľadávok, a to na základe zmluvy o postúpení pohľadávok na žalobcu, pričom jednou z pohľadávok je aj pohľadávka voči žalovaným 1/ a 2/.

Súd prvého stupňa na základe listinných dôkazov dospel k záveru, že žaloba bola dôvodná v celom rozsahu. Pri stanovení výšky úroku z omeškania súd poukázal na dohodu zmluvných strán týkajúcu sa úrokov z omeškania. Súd priznal žalobcovi úrok z omeškania vo výške 13,79% ročne, čo je v súlade s tým, aké bežné úroky poskytovali banky za úvery v mieste sídla žalovaného.

Keďže žalobca vzal čiastočne svoj návrh späť, súd v prevyšujúcej časti konanie s poukazom na ust. § 96 zastavil.

Súd preskúmal majetkové pomery žalovanej 3/ a vyhovel jej žiadosti a zaviazal ju zaplatiť dlžnú sumu v pravidelných mesačných splátkach po 30 eur. O trovách konania rozhodol súd podľa ust. § 142 ods. 1 O. s. p.

Na základe odvolania žalovaného 2/ Krajský súd v Košiciach rozsudkom z 24. februára 2011, č. k. 2 Cob 205/2010-218 potvrdil rozsudok v napadnutej časti, t. j. vo vzťahu k žalovanému 1/ a 2/. Žalovanému 2/ a žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Potvrdzujúci rozsudok odôvodnil tým, že sa stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia a na zdôraznenie ich správnosti a k odvolacím námietkam uviedol, že z rozsudku súdu prvého stupňa je dostatočne jasné a zrozumiteľné, kedy boli splátky úveru uhradené. Súd vykonal ohľadom uvedeného riadne dokazovanie, keď vychádzal z listinných dôkazov poskytnutých žalobcom, ktoré žalovaný 1/, 3/, 4/ ani nespochybňovali. Žaloba bola doručená žalovanému 2/ na vyjadrenie spolu s procesnými poučeniami (§ 153b O. s. p.) dňa 23.03.2001, ktorá skutočnosť je zrejmá z doručky nachádzajúcej sa v spise. Žalovaný 2/ sa k žalobe nevyjadril. Predvolanie na pojednávanie vytýčené na deň 05.10.2001 mu bolo doručené dňa 08.08.2001. Žalovaný sa na pojednávanie nedostavil, svoju neúčast' neospravedlnil. Predvolanie na pojednávanie vytýčené na deň 16.11.2001 mu bolo doručené

12.11.2001, nezúčastnil sa ho bez ospravedlnenia. Predvolanie na pojednávanie vytýčené na deň 14.12.2001 mu bolo doručené 26.11.2001, opäť sa ho bez ospravedlnenia nezúčastnil. Predvolanie na pojednávanie vytýčené na deň 08.12.2008 mu bolo doručené dňa 10.11.2008; pojednávania sa nezúčastnil bez ospravedlnenia. Predvolanie na pojednávanie vytýčené na deň 12.04.2010 mu bolo doručené dňa 30.03.2010. Dňa 12.04.2010 (v deň konania pojednávania) bolo súdu doručené faxové podanie JUDr. J.S., ktorým ospravedlňuje svoju neúčast' na pojednávani z dôvodu nedodržania zákonnej 5-dňovej lehoty (k uvedenému sa žiada uviesť, že súd ho na pojednávanie nepredvolal, keďže mu nebolo oznámené, že je právnym zástupcom žalovaného, a teda bolo vecou žalovaného zabezpečiť si právne zastúpenie včas a včas aj upovedomiť právneho zástupcu o termíne pojednávania). Napriek uvedenému ale súd pojednávanie odročil na deň 14.06.2010. Právny zástupca predvolanie na pojednávanie prevzal dňa 21.05.2010, pojednávania sa bez ospravedlnenia nezúčastnil (na pojednávani bol vyhlásený rozsudok). Ak súd prvého stupňa vec prejednal a rozhodol v neprítomnosti právneho zástupcu žalovaného, ktorý bol na pojednávanie predvolaný riadne a včas a z neúčasti na ktorom sa neospravedlnil, neodňal žalovanému žiadne právo priznané mu Občianskym súdnym poriadkom. Je pravdou, že žalobca na toto pojednávanie predvolaný nebol, čo ale ani nemusel, ak ho súd prvého stupňa nemienil vypočúť ako účastníka konania. Navyše je potrebné poukázať aj na skutočnosť, že žalovaný 2/ mal viac ako dosť možností uvádzať námietky alebo skutočnosti, ktoré boli dôležité pre rozhodnutie vo veci samej. Ospravedlnenie neúčasti na pojednávani dňa 14.06.2010, o ktorom sa odvolateľ zmienil v odvolaní, bolo osobne doručené dňa 22.06.2010 do podateľne Okresného súdu Košice I, teda 8 dní po konaní pojednávania.

Pokiaľ išlo o námietku započítania vznesenú žalovaným 2/, odvolací súd dal do pozornosti odvolateľa § 216 ods. 1 O. s. p., podľa ktorého ust. § 92 ods. 1 a 4, § 97 a 98 pre odvolacie konanie neplatia. Je síce pravdou, že žalovaný 2/ k odvolaniu pripojil kompenzačnú námietku dlžníka zo dňa 04.11.2005, ale z obsahu spisu súdu prvého stupňa je zrejmé, že túto si neuplatnil v prvostupňovom konaní. Žalovaný 2/ neuviedol žiadne dôkazy na svoje tvrdenia uvedené v odvolaní, preto odvolací súd aj s poukazom na ust. § 205a O. s. p. rozsudok v napadnutej časti potvrdil ako vecne správny. Odvolanie žalovaného 2/ zhodnotil ako účelové. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 s použitím § 142 ods. 1 O. s. p.

Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný 2/ dovolanie. Navrhol rozsudok Krajského súdu v Košiciach a rozsudok Okresného súdu Košice I zrušiť a vec vrátiť Okresnému súdu Košice I na ďalšie konanie, v ktorom súd rozhodne aj o trovách odvolacieho

a dovolacieho konania. Žalovaný 2/ súčasne s poukazom na ust. § 243 O. s. p. navrhol dovolaciemu súdu, aby odložil vykonateľnosť rozsudku Okresného súdu Košice I.

Žalovaný 2/ považuje napadnutý rozsudok odvolacieho súdu za nesprávny. Dovolanie odôvodnil tým, že v konaní pred odvolacím súdom došlo k vadám uvedeným v ust. § 241 ods. 2 O. s. p., a to tak, že: v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237, konkrétne podľa písm. f/ tým, že žalovanému ako účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, konanie je postihnuté inou vadou, ktorá má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, rozhodnutie súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

Odvolací súd podľa názoru žalovaného 2/ konal v rozpore s ust. § 214 ods. 1 písm. a/ O. s. p., podľa ktorého mal obligatórne nariadiť pojednávanie, pretože vo veci bolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie. Odvolací súd svojím postupom odňal žalovanému 2/ možnosť konať pred súdom, čím došlo k porušeniu jeho ústavného práva na spravodlivý proces, zahŕňajúce právo na verejné prerokovanie veci. Súd prvého stupňa nesprávne rozhodol najmä tým, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 205 ods. 2 písm. a/, b/, c/, d/, f/ O. s. p.

Záver súdu prvého stupňa, ktorý si osvojil aj odvolací súd, neobstojí, skutkové zistenia súdu prvého stupňa ohľadom výšky a doby jednotlivých platieb žalovaných 1/ a 2/, uhradených právnomu predchodcovi žalobcu S., a. s. a zostatku nesplatennej istiny, nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní a v tomto smere je napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov. Súd nevykonal riadne dokazovanie o výške a dobe jednotlivých platieb žalovaných 1/ a 2/, uhradených žalobcovi a o správnosti spôsobu, ako boli plnenia žalovaných 1/ a 2/ započítané za zmluvné plnenia, keďže z rozpisu stavu úveru k 16.08.2000 vyplýva, že žalovaný 1/ a 2/ plnili právnomu predchodcovi žalobcu 7x sumu 15 800 Sk, 1x sumu 14 110,50 Sk, 1x sumu 1 800 Sk, 1x sumu 5 000 Sk, pričom právny predchodca žalobcu obdržal zo speňaženej nehnuteľnosti žalovaných 1/ a 2/ sumu 320 000 Sk, teda najmenej spolu 425 070,50 Sk. Súd prvého stupňa ani odvolací súd neskúmali celý priebeh splátok žalovaných 1/ a 2/ a ich úročenia a z dokazovania je zrejmé, že žalovaný 1/ a 2/ nemôžu byť dlžníkmi žalobcu až do výšky celej prisúdennej istiny. Žalovaný 2/ namieta, že pokiaľ by žalobca a jeho právny predchodca postupovali v súlade so zmluvou a zákonom a započítali by na splátky istiny aj úroky za používanie peňažnej istiny na plnenia žalovaných 1/ a 2/ priebežne, nemohla by výška nesplatennej istiny dosiahnuť prisúdenú sumu 18 204,75 eur.

Podaním zo 04.11.2005 žalovaný 1/ a 2/ v súlade s ust. § 529 ods. 2 Obč. zák. vzniesli voči žalobcovi ako postupníkovi aj kompenzačnú námietku a proti vymáhanej pohľadávke

započítali celú ich pohľadávku voči postupcovi S., a. s., S.B. v sume 855 000 Sk z titulu náhrady škody vzniknutej im ako bezpodielovým spoluvlastníkom založenej nehnuteľnosti porušením jeho zákonných aj zmluvných povinností ako mandátára v zmysle uzavretej mandátnej zmluvy zo dňa 30.8.1996, ktorý bez ich súhlasu a akéhokoľvek vedomia odpredal kúpnu zmluvou zo dňa 21.10.1998 za podhodnotenú kúpnu cenu v sume 320 000 Sk predajný stánok vo všeobecnej hodnote 855 000 Sk, postavený na parc. č. 3736/3, k. ú. Ť., zapísaný na LV č. X Správy katastra Košice, ktorý mu založili zmluvou zo dňa 23.8.1996 na zabezpečenie pohľadávky z úverovej zmluvy. Žalovaný 2/ s poukazom na ust. § 98 uplatnil v konaní v rámci jeho obrany proti návrhu vyššie uvedenú pohľadávku v sume 855 000 Sk na započítanie, a to až do výšky žalovanej pohľadávky s príslušenstvom. Žalovaný 2/ v dovolaní poukázal na smernicu Rady 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach spotrebiteľských úverov.

Žalovaný 2/ je toho názoru, že v konaní pred odvolacím súdom i súdom prvého stupňa bolo porušené jeho právo na súdnu ochranu v rozpore s ust. čl. 46 a čl. 48 Ústavy SR a ust. § 1, 3, 6 O. s. p. Tým, že odvolací súd prejednal vec bez účasti odporcu na pojednávaní, odňal mu zákonnú možnosť konať pred týmto súdom. Tým, že došlo k porušeniu procesných práv žalovaného 2/ ako účastníka konania, ich dôsledok sa prejavil vo výsledku konania sformulovanom vo výroku súdneho rozhodnutia vo veci samej.

K dovolaniu žalovaného 2/ sa vyjadril žalobca podaním zo dňa 10.01.2012.

Žalobca vo vyjadrení uviedol, že celé konanie nebolo do dnešného dňa ukončené, je zapríčinené účelovým správaním sa žalovaného 2/, ako aj jeho právneho zástupcu. Celé súdne konanie sa viedlo v roku 2001, pričom jedinou príčinou je účelová nespolupráca žalovaného 2/, jeho opakované snahy predlžovať súdny spor nepreberaním zásielok a pod. Žalovanému 2/ nikdy nebola odňatá možnosť konať pred súdom, naopak, súd mu mnohokrát vychádzal v ústrety tým, že odročil vopred nariadené pojednávania, aby mohol mať žalovaný 2/ možnosť realizovať obranu svojich práv. Postup, ako žalovaný 2/ zatiahol ostatných žalovaných do úverového vzťahu, vyplýva z obsahu ich odporov. Správanie sa a účelovosť konania žalovaného 2/ osobne na súde prezentovali aj všetci ostatní žalovaní.

Žalovaný 2/ vytýka prvostupňovému súdu, ale aj odvolaciemu súdu, že vec nesprávne právne posúdil, pričom vôbec nezdôvodňuje, z akého dôvodu malo dôjsť k nesprávnemu právnomu posúdeniu a prečo by mal byť nedostatočne zistený skutkový stav. Žalovaný 2/ pritom počas 11-tich rokov nebol schopný navrhnúť ani jeden dôkaz, ktorý by súd mal vykonať, tiež vytýka, že neboli vykonané všetky dôkazy, ale neuvádza, ktoré by to mali byť

(dokonca ani v odvolaní či dovolaní sa neodvolá na nijakú zahrnutú platbu, ale výlučne na prehľad platieb, ktorý predložil právny predchodca žalobcu - jednotlivé realizované platby žalovaný 2/ ani nerozporuje). Rovnako žalovaný 2/ vytýka inú vadu konania a pritom ju nekonkretizuje. Žalobca je toho názoru, že na podanie dovolania nie je daný dovolací dôvod, pretože žalovanému 2/ nebola odňatá možnosť konať pred súdom, konanie nie je postihnuté žiadnou inou vadou, pre ktoré by bolo možné spochybňovať vydané rozhodnutia prvostupňového a odvolacieho súdu, súdy posudzovali právny vzťah medzi účastníkmi konania správne aplikáciou správnej právnej úpravy, a teda nemohlo dôjsť k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci. Nezmyselná je námietka premlčania a rovnako tvrdenie o podhodnotenej cene predaného stánku je účelové, pretože cena bola určená výlučne na základe znaleckého posudku. Pokiaľ ide o údajné započítanie, do dnešného dňa nebolo možné akékoľvek započítanie realizovať, pretože žalovaný 2/ voči žalobcovi, resp. jeho právnemu predchodcovi nemá žiadnu pohľadávku, ten síce opisuje údajnú škodu, ale dodnes nevykonal žiadne kroky za účelom ochrany svojich práv, pričom mu uplynuli všetky premlčacie lehoty. Na žalobcu bola postúpená pohľadávka, ktorá bola presne vyčíslená v notárskej zápisnici ku dňu 30.06.2002. Všetky sumy uvedené v zápisniciach o postúpení podliehali auditu. Po postúpení pohľadávky žalovaní nezrealizovali ani jednu platbu.

Žalobca poukázal tiež na tú skutočnosť, že žalovaní mali splácať dlh pravidelnými splátkami, každá splátka teoreticky obsahuje čiastku, ktorá sa započíta na istinu a ktorá sa započíta na úroky ako na odplatu. Žalovaní si svoje povinnosti splácať dlh nesplnili, nezaplatili viacero splátok idúcich po sebe. Z uvedeného dôvodu sa im suma, ktorú dlhoval pôvodnému veriteľovi zvyšovala, pretože sa dostali do omeškania nielen so splácaním istiny ako poskytnutej sumy, ale aj úrokmi, ktoré banke patrili k danému dňu za to, že žalovaným poskytla úver. Ku dňu podania návrhu predstavoval celkový dlh žalovaných sumu vyčíslenú v návrhu na vydanie platobného rozkazu. Od podania žaloby žalobca neuplatňoval úrok ako odplatu, ale úrok z omeškania, a to zo sumy, s ktorou boli ku dňu podania žaloby žalovaní v omeškani. Tí boli v omeškani aj so zaplatením úrokov ako odplaty, ktorá bola dojednaná v zmluve, ktorú podpísovali obidve zmluvné strany. Poukazovanie na rozpor so smernicou 93/13/EHS z 5.4.1993 nie je namieste, pretože sa nejedná o neprijateľnú podmienku, pretože uvedeným spôsobom sa poskytujú úvery širokej verejnosti aj dnes a rovnako dochádza ku prepočtu úrokov a sankčných úrokov a ich neskoršiemu uplatňovaniu súdnych sporov. Úverová zmluva bola uzavretá v roku 1996 a pôsobnosť smernice z roku 1993 sa vzťahovala na vtedajšie členské štáty Európskeho hospodárskeho spoločenstva, ktorým Slovenská republika nebola. Smernica z roku 1993 teda v roku 1996 vôbec nebola aplikovateľná.

Žalovaný 2/ žalovaných pri podpisovaní zmluvy pravdepodobne oklamal a teraz sa navyše snaží urobiť všetko preto, aby sa vyhol plateniu dlhu. Preto žalobca nesúhlasí ani s odkladom vykonateľnosti rozhodnutia a uplatnil si náhradu trov, ktoré mu vznikli v dovolacom konaní.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.), ktorý je zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O. s. p.), skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O. s. p.), či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré nemožno napadnúť.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

V prejednávanej veci je dovoláním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. Podľa § 238 ods. 1 O. s. p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O. s. p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O. s. p. je dovolanie prípustné tiež vtedy, ak smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku, ktorého odvolací súd vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4.

Keďže napadnuté dovolanie nesmeruje proti zmeňujúcemu rozsudku, ale takému potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd nevyslovil, že dovolanie proti nemu je prípustné, ani takému potvrdzujúcemu rozsudku súdu prvého stupňa, v ktorom súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4, nemožno prípustnosť podaného dovolania vyvodiť z § 238 ods. 1 O. s. p., ani z § 238 ods. 3 O. s. p. Pre úplnosť treba uviesť, že dovolací súd v prejednávanej veci dosiaľ nerozhodoval, preto ani nevyslovil právny názor, ktorým by boli súdy viazané (§ 238 ods. 2 O. s. p.). Z týchto dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie žalovaného 2/ nie je podľa § 238 ods. 1 až 3 O. s. p. procesne prípustné.

S prihliadnutím na obsah dovolania, ako aj zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 O. s. p.) skúmať vždy, či dovoláním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou zo závažných procesných väd, vedúcich k vydaniu tzv. zmätočného rozhodnutia, neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O. s. p., ale sa zaoberal aj otázkou, či konanie a rozhodnutie odvolacieho súdu nie je

postihnutou niektorou z väd, vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O. s. p. V zmysle § 237 O. s. p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak; a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemá spôsobilosť byť účastníkom konania, c) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d) v tej istej veci sa už právoplatne rozhodlo, alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) nepodal sa návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Žalobca vady v zmysle ust. § 237 písm. a/ až e/, g/ O. s. p. nenamietal a tieto vady nezistil ani dovolací súd. Žalobca v dovolaní namietal vadu v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa v zmysle uvedeného ustanovenia rozumie taký závadný procesný postup súdu alebo rozhodnutie súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Pokiaľ žalobca túto vadu vidí v nenariadení pojednávania a nevykonaní dokazovania pred odvolacím súdom, ktoré navrhol, treba uviesť, že podľa § 156 ods. 1 O. s. p. rozsudok sa vyhlasuje vždy verejne; vyhlasuje ho predseda senátu alebo samosudca v mene Slovenskej republiky. Uvedie pritom výrok rozsudku spolu s odôvodnením a poučením o odvolaní a o možnosti výkonu rozhodnutia.

Podľa § 156 ods. 3 O. s. p. vo veciach, v ktorých súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia ústneho pojednávania, oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu v lehote najmenej 5 dní pred jeho vyhlásením.

Podľa ust. § 211 ods. 2 O. s. p., ak tento zákon neustanovuje inak, pre konanie na odvolacom súde platia primerane ustanovenia o konaní pred súdom prvého stupňa.

V zmysle ust. § 214 ods. 1 a 2 O. s. p. v znení účinnom do 31.12.2011, na prejedanie odvolania proti rozhodnutiu vo veci samej, nariadi predseda senátu odvolacieho súdu pojednávanie vždy, ak; a/ je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, b/ súd prvého stupňa rozhodol podľa § 115a bez nariadenia pojednávania, c/ to vyžaduje dôležitý verejný záujem. V ostatných prípadoch možno o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania.

Odvolací súd rozhodol v predmetnej veci v súlade s ust. § 214 O. s. p. bez nariadenia pojednávania. Rozsudok v súlade s § 156 ods. 1 a 3 verejne vyhlásil, pričom oznámenie o verejnom vyhlásení rozsudku bolo vyvesené na úradnej tabuli súdu 18.02.2011

(rozhodnutie bolo vyhlásené 24.02.2011 o 10,50 hod.). Odvolací súd neopakoval a ani nevykonával doplnenie dokazovania, pri svojom rozhodnutí vychádzal zo skutkových zistení na základe dokazovania vykonaného prvostupňovým súdom. Zo spisu nevyplýva ani to, že by išlo o dôležitý verejný záujem (Dohovor o ľudských právach a základných slobodách nevyžaduje a ani z judikatúry ESLP nevyplýva, že by mal na všetkých súdnych inštanciách pojednávanie vykonať verejne). Ak teda rozhodol súd prvého stupňa na pojednávaní, odvolací súd v zásade nemusí nariadiť pojednávanie a v danom prípade nariadenie pojednávania nevyžadoval dôležitý verejný záujem, keďže nešlo o vec týkajúcu sa väčšieho okruhu osôb, týkajúceho sa územného celku, resp. sídliska a podobne.

Pokiaľ dovolateľ namietal, že odvolací súd mu odňal možnosť konať pred súdom tým, že nevykonával navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, treba uviesť, že podľa ustálenej judikatúry platí, že takýto postup súdu nemožno zásadne považovať za odňatie možnosti konať pred súdom. Účastníci sú totiž povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, pričom za dôkaz môžu slúžiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť stav veci, najmä výsluch svedkov, znalecký posudok, správy a vyjadrenia orgánov a právnických osôb, listiny, ohliadka a výsluch účastníkov (§ 120 ods. 1 veta prvá a § 125 veta prvá O. s. p.). O tom, ktoré z navrhnutých dôkazov (ale aj tých, ktoré navrhnuté neboli) budú vykonané, rozhoduje však súd. Z uvedeného je zrejmé, že Občiansky súdny poriadok účastníkovi konania priznáva právo vykonanie určitého dôkazu navrhnúť. Toto procesné oprávnenie dovolateľ v danej veci mal možnosť využiť (nebolo mu odňaté). Rozhodnutie o tom, či navrhnutý dôkaz bude vykonaný, ponecháva súdu. Odvolací súd preto svojim postupom dovolateľa nevyúčtil z realizácie žiadneho procesného práva, ktorý mu Občiansky súdny poriadok priznáva. Navyiac dovolací súd uvádza, že žalovaný 2/ neuviedol, ktoré konkrétne dôkazy súd nevykonával napriek tomu, že ich žalovaný 2/ navrhoval. Žalovaný 2/ vytýkal súdom, že nevykonali riadne dokazovanie o výške a dobe jednotlivých platieb, pričom sa ale odvoláva len na dôkazy, ktoré predložil žalobca a nenavrhol na preukázanie výšky dlhu iné dôkazy, ako navrhli ostatní účastníci konania.

Z vykonaného dokazovania je zrejmé, akú sumu si žalovaný 1/ a 2/ požičali na základe úverovej zmluvy, za akých podmienok mala byť suma veriteľovi vrátená a že došlo k porušeniu dohodnutých povinností v upravenej úverovej zmluve.

Pokiaľ žalovaný 2/ tvrdí, že rozsudok odvolacieho súdu je nepreskúmateľný, resp. nedostatočne odôvodnený (§ 237f O. s. p.), a to ohľadom výšky, doby jednotlivých platieb zo strany žalovaných 1/ a 2/ a zostatku nesplatennej istiny, k tomu dovolací súd uvádza, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania,

ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu, uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového, ale aj odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV.ÚS 115/03).

Dovolací súd považuje za potrebné upozorniť aj na to, že súčasťou základného práva na súdnu ochranu v Občianskom súdnom konaní podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR je právo na odôvodnenie, ktorého štruktúra je rámcovo upravená v § 157 ods. 2 O. s. p. Táto norma sa uplatňuje aj v odvolacom konaní (§ 211 O. s. p.). Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní však nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní, zostali sporné, alebo sú nevyhnutné pre doplnenie dôvodov u prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II.ÚS 78/05). Z odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k názoru, že skutkové a právne závery odvolacieho súdu nie sú v danom prípade zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a že odôvodnenie dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu ako celkom splňa parametre zákonného odôvodnenia (§ 157 ods. 2 O. s. p.). Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv žalobcu. Vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. dovolací súd nezistil, preto prípustnosť dovolania nemožno vyvodit' ani z tohto ustanovenia.

Žalovaný 2/ ako dovolací dôvod ďalej uviedol, že napadnutie rozhodnutia odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.).

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak

zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Treba uviesť, že nesprávne právne posúdenie veci (omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav) je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo o sebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O. s. p.) a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd použil na zistený skutkový stav správny právny predpis a či ho aj správne aplikoval, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné, o taký prípad ale v danej veci nejde. Žalovaný 2/ bližšie ani nezodôvodnil, ktorú otázku súd nesprávne právne posúdil.

Pre úplnosť - k formuláciám v dovolaní, ktoré nasvedčujú, že dovolateľ namieta aj nesprávne hodnotenie dôkazov, týkajúcich sa výšky dlhu, priebeh splátok vykonaných žalovanými 1/ a 2/, dovolací súd dodáva, že v prípade nesprávnosti hodnotenia dôkazov nejde o dôvod, ktorý by zakladal prípustnosť dovolania podľa § 237 O. s. p. Ak aj súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, nemôže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu vecne nesprávne; táto samotná skutočnosť však prípustnosť dovolania nezakladá. Nesúhlas dovolateľa s vyhodnotením dôkazov súdom nie je ani dovolacím dôvodom v zmysle § 241 ods. 2 O. s. p. (viď tiež R 42/1993).

Vzhľadom na uvedené v danom prípade prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť z ust. § 238 O. s. p. a iné vady konania v zmysle § 237 O. s. p. neboli dovolacím súdom zistené. Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalovaného 2/ podľa § 218 ods. 1 písm. c/ v spojení s § 243b ods. 5 O. s. p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, odmietol. Pritom, riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nezaoberal sa napadnutým rozsudkom odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní úspešnému žalobcovi vzniklo právo na náhradu trov konania proti žalovanému 2/, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O. s. p.). Dovolací súd priznal žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania, ktorá spočíva v odmene advokáta za jeden úkon právnej služby - vyjadrenie k dovolaniu z 10.01.2012 (§ 14 ods. 1 písm. b/ vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb) v sume 336,94 eur, režijný paušál v sume 7,63 eur (§ 1 ods. 3 a § 16 ods. 3 vyhlášky) po pripočítaní 20% DPH 68,91 eur, čo predstavuje celkovú sumu 413,48 eur. Náhradu trov konania je žalovaný 2/ povinný

zaplatiť žalobcovi na účet právneho zástupcu žalobcu (§ 149 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 243b ods. 5 veta prvá O. s. p.)

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30. januára 2012

JUDr. Anna Marková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Michaela Szöcsová